

Statusrapport for Tip Tab Tynde

Et tilbud til overvægtige børn og deres forældre

Skoleåret 2019-2020

Foto: Colourbox

Indledning

Denne statusrapport beskriver, hvordan det er gået for de børn, der har deltaget i Tip Tab Tynde i 2019-2020, samt samarbejdet omkring indsatsen. I rapporten beskrives både resultater og særlige fokuspunkter for skoleåret 2019-2020.

Udbruddet af Covid-19 og den deraf følgende nedlukning fra 13. marts 2020 har haft en markant negativ indflydelse dels på Tip Tap Tynde-medarbejdernes muligheder for at gennemføre aktiviteter og opfølgninger i indsatsen, dels på familiernes interesse for at deltage i de aktiviteter, der har været mulige at gennemføre.

Resultater

I skoleåret 2019-2020 er 15 børn blevet indskrevet i Tip Tab Tynde. Tre af børnene er dog af forskellige årsager stoppet efter relativt kort tid – eksempelvis er et af børnene startet på julemærkehjem. I alt 32 børn har deltaget i Tip Tap Tynde i skoleåret 2019-2020, idet 11 børn, som blev indskrevet i skoleåret 2018-2019 og 6 børn, som blev indskrevet i skoleårene 2016-2017 eller 2017-2018, har deltaget i indsatsen i 2019-2020.

Udviklingen i børnenes BMI er registreret med henblik på at vurdere, om Tip Tab Tynde-indsatsen har en effekt på børnenes overvægtsproblematikker. Et af de nystartede børn har kun haft én samtale og én måling af vægt og højde, hvilket betyder, at barnet ikke indgår i opgørelsen over udviklingen i børnenes BMI.

Hos børn varierer BMI efter alder og køn og vurderes derfor efter kønsspecifikke og aldersstandardiserede BMI-kurver og grænseværdier. BMI skal dog i alle aldersgrupper fortolkes med en vis forsigtighed, bl.a. fordi BMI ikke tager højde for fordelingen af fedt og muskler. Det er desuden vigtigt at skelne imellem henholdsvis 'moderat overvægt' og 'svær overvægt', da det i særlig grad er svær overvægt, som medfører fysiske helbredsrisici.

Børnenes BMI-målinger viser, at de børn, som er indskrevet i projekt Tip Tab Tynde har væsentlige overvægtsproblematikker. Ved seneste måling var hele 65 pct. af børnene svært overvægtige.

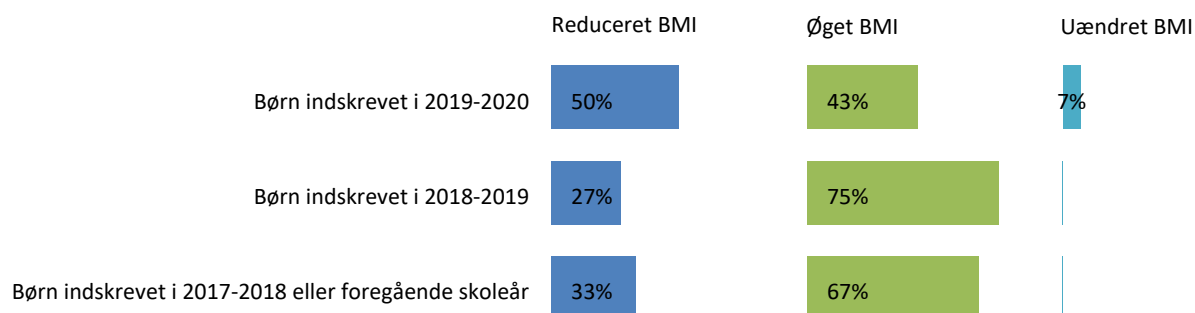

I nedenstående diagram ses udviklingen i BMI blandt de børn, som deltog i Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020, fra barnets opstart i indsatsen (opstartsmåling ved indskrivningstidspunkt) til seneste måling i ved udgangen af skoleåret 2019-2020¹.

Blandt de 31 børn, som indgår i statusrapporten om Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020, er der sket en reduktion i børnenes BMI for 39 pct. af børnenes vedkommende. For over halvdelen af børnenes vedkommende er der sket en stigning i børnenes BMI. Resultatet for skoleåret 2019-2020 er markant anderledes end de foregående to skoleår, hvor der begge år skete en reduktion i børnenes BMI for knap 70 pct. af børnenes vedkommende. I skoleåret 2018-2019, hvor 52 børn indgik i opgørelsen, sås reduceret BMI hos 69 pct. af børnene og øget BMI hos blot 25 pct.

Når udviklingen i børnenes BMI opgøres efter indskrivningstidspunkt, ses der visse forskelle i børnenes BMI-udvikling fra opstartsmåling til seneste måling i slutningen af skoleåret 2019-2020.

¹ På grund af Covid-19-situationen har det ikke været muligt at foretage alle målingen inden udgangen af skoleåret 2019-2020, hvorfor enkelte målinger er foretaget i starten af det nye skoleår.

Det ses af ovenstående tabel, at det særligt for de børn, som har været indskrevet i Tip Tab Tynde længere end et enkelt skoleår, kun i meget begrænset omfang er lykkedes at reducere børnenes BMI. Det bør derfor overvejes, om indskrivningsperioden i indsatsen skal begrænses til maksimalt 1½ år. I så fald skal der ved manglende udbytte efter 1½ år henvises til andre (evt. mere indgribende) tilbud.

Af de 32 børn, der har deltaget i Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020, forsætter 27 børn i indsatsen i det nye skoleår (2020-2021). 5 børn er således blevet afsluttet og udskrevet af Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020.

Særlige fokuspunkter i indsatsområderne for skoleåret 2019-2020

Tip Tab Tynde-indsatsen består af 3 aktiviteter:

- Svømmeundervisning for barnet.
- Madlavningskursus for hele familien.
- Individuelle samtaler v/ sundhedsplejersken for barnet og familien.

Disse tiltag skal hjælpe familien med at kunne tilrettelægge bedre kost- og motionsvaner for barnet i dagligdagen. Derved øges chancen for at barnets BMI reduceres.

Svømmeundervisning

Der er etableret et godt og stabilt samarbejde med svømmehallen omkring svømmeundervisning for de børn, der indskrevet i Tip Tab Tynde. Svømmehallen har udpeget en kontaktperson, som koordinerer samarbejdet med Tip Tab Tynde-indsatsen. Der følges tæt op på børnenes fremmøde til svømmeundervisningen. Hvis børnene udebliver fra svømmeundervisningen, tager sundhedsplejersken kontakt til familien med henblik på at undersøge, om der er særlige udfordringer, som gør at barnet ikke deltager.

Tip Tap Tynde har i skoleåret 2019-2020 været hårdt ramt af aflysninger fra svømmehallen. Allerede i januar blev svømmehallen lukket i en periode på grund af forurening i vandet, og herefter betød udbruddet af Covid-19, at svømmehallen igen måtte lukke. I skoleåret 2019-2020 har børnene i Tip Tab Tynde derfor været afskåret fra svømmeundervisning i ca. 8 måneder. Først i september 2020 er der igen blevet åbnet for svømmeundervisning i Tip Tab Tynde.

Madlavningskursus

Der blev i sidste skoleår etableret en ny udgave og organisering af madlavningskurset for familier i Tip Tab Tynde. Der blev i den forbindelse ansat 2 nye medarbejdere, som skulle være ansvarlige for kurserne. De 2 kursusansvarlige medarbejdere har udarbejdet et koncept for madlavningskurset i samarbejde med Tip Tap Tyndes diætist.

Desværre har det kun været muligt at gennemføre madlavningskurset for to hold i skoleåret 2019-2020. Almindeligvis gennemføres madlavningskurser for 4 hold pr. skoleår. Forårets og sommerens kurser blev dog aflyst på grund af Covid-19. En del af familierne i Tip Tab Tynde har derfor endnu ikke været på madlavningskursus.

Det er fortsat ikke muligt at afholde madlavningskurser grundet smitterisiko. Det overvejes derfor, om det vil være muligt, at diætisten kan afholde et arrangement, hvor der gives en alternativ vejledning i madlavning og sund kost.

Individuelle samtaler v/ sundhedsplejerskerne

Sundhedsplejerskerne gennemfører som en fast del af Tip Tab Tynde-indsatsen individuelle samtaler med de børn og familier, som er indskrevet i indsatsen. Under Covid-19-nedlukningen har sundhedsplejerskerne haft telefonisk kontakt med familierne. Samtalerne har blandt andet handlet om at forsøge at motivere familierne til bevægelse hver dag – evt. i form af lange gåture for hele familien. For mange familier har det vist sig vanskeligt at fastholde motivationen for daglig bevægelse.

Da der igen blev mulighed for, at sundhedsplejerskerne kunne aflægge behovsbesøg, var der mange af familierne, som takkede nej til tilbuddet om en samtale på grund af bekymring for smitterisikoen. Det har derfor reelt først været muligt at genetablere afholdelse af individuelle samtaler v/ sundhedsplejersken i forbindelse med, at skolerne åbnede igen.

Opsummering

Skoleåret 2019-2020 har været et særdeles vanskeligt år for Tip Tab Tynde. På grund af vandforurening i svømmehallen samt Covid-19-udbruddet har svømmeundervisningen været aflyst i ca. 8 ud af skoleårets 12 måneder. Desuden har det kun været muligt at gennemføre madlavningskurser for 2 ud af 4 hold, ligesom det i en periode på knap 3 måneder ikke var muligt for sundhedsplejerskerne at gennemføre individuelle samtaler med børn og familier. Desuden har

der været en langt mindre tilgang af nye børn i Tip Tab Tynde – hvilket formentlig også kan tilskrives Covid-19.

Disse udfordringer er formentlig den væsentligste forklaring på, at en højere andel af de børn, som var indskrevet i Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020, har øget deres BMI, end det har været tilfældet de foregående skoleår.

I skoleåret 2019-2020 deltog 32 børn² i Tip Tab Tynde. Andelen af børn, der har reduceret deres BMI under deres forløb i Tip Tab Tynde er samlet set 39 pct., mens 58 pct. har øget deres BMI. Dermed er andelen af børn, hvis BMI er øget, væsentligt større end i sidste skoleår, hvor der sås øget BMI hos blot 25 pct. af børnene (og reduceret BMI hos 69 pct.).

Disse resultater indikerer, at for de familier, hvor børnene lider af overvægt, har Tip Tab Tynde en positiv indflydelse på familiernes muligheder for at skabe sundere kost- og motionsvaner for deres børn. Resultaterne kan dog også indikere, at de anderledes vilkår, som først og fremmest Covid-19-situationen har medført for Tip Tab Tynde i skoleåret 2019-2020, kan have influeret negativt på familiernes muligheder for at få et udbytte af tilbuddet.

² Et af børnene har kun haft én måling af vægt og højde, hvilket betyder, at barnet ikke indgår i opgørelsen over udviklingen i børnenes BMI